

Rådhusorget

- utformningsförslag

Reviderat förslag utifrån synpunkter insamlade i samband med samråd.

2016-11-14

Uppdragsgivare: Östhammars kommun
Projektledare: Malin Kingfeldt, Tekniska kontoret
Projektansvarig: Anilla Bexelius, Teknisk chef

Projektgrupp ÅF Infrastructure AB:
Elisabeth Rågdahl, landskapsarkitekt
Julia Svärd, landskapsarkitekt
Carina Daubner, landskapsarkitekt
Nicolas Philip, ljusdesigner
Erik Hagström, ljusdesigner
Amer Aslam, trafikingenjör
Esmer Kuloglija, byggekonom

Kompletta bildrättigheter saknas, dokumentet får endast användas för internt bruk.

Innehåll

Inledning - uppdraget och dess förutsättningar	2
Torget förr	3
Önskemål om torgets innehåll	4
Ett levande torg – hur?	5
Torget idag	6
Platsanalys	7
Mål & koncept	8
Utformningsförslag	9
Trafik & parkering på torget	10
Planteringsrundlar & markyta	11
Växter	12
Utrustning	13
Konstverket - Sälen & måsen	14
Säsongsanpassad användning	15
Belysning	16
Belysning - Armaturer	17
Belysning - Julbelysning	18
Skyltning	19
Tillval gestaltning	20

Inledning - uppdraget och dess förutsättningar

Rådhusorget är ett gatstensbelagt torg i centrala Östhammar. Uppdraget gick ut på att ta fram ett gestaltningsförslag gällande utsmyckning och funktioner för torget.

Uppdraget gick ut på att ta fram en helhetslösning gällande utsmyckning och funktion för Rådhusorget i Östhammar till en anläggningskostnad av en miljon kronor. Marken under torget är medeltida kulturlager och räknas som fornlämnning. Förändringar av marken kan kräva speciella tillstånd.

I en konstnärstävling som föregick detta uppdrag vann Eva Fornåås skulpturförslag med temat "Mellan havet och skogen". Skissarbetet har skett parallellt med dialogen angående konstens utseende och placering.

Kommunens önskemål är att en fri zon behålls intill fastigheterna vid torget som tillåter framkomlighet för trafik och driftfordon, samt att befintlig gatstensbeläggning ska bevaras. Förekomsten av ytligt berg under gatstensbeläggningen försvårar anläggning som innebär djupare grävning.

Med hjälp av en intressegrupp har Östhammars kommun samlat in önskemål, tankar och idéer angående torgets framtida utformning, dessa har utgjort del av underlaget för arbetet och sammanfattas längre fram i detta dokument.

Idén till projektet uppstod tack vare att Östhammars sista borgmästare, David Blomquist (1887 - 1979), efterlämnade ett arv. Hans dotters uttryckliga önskan var att detta arv skulle användas till konstnärlig utsmyckning av Rådhusorget.

"På fritiden ägnade han sig gärna åt blommor och min sagesman menar att om det var någonting David Blomquist själv hade önskat som eftermäle så var det genomtänkta och vackra blomsterarrangemang på orten".

– Unn Torell, kultursekreterare Östhammar

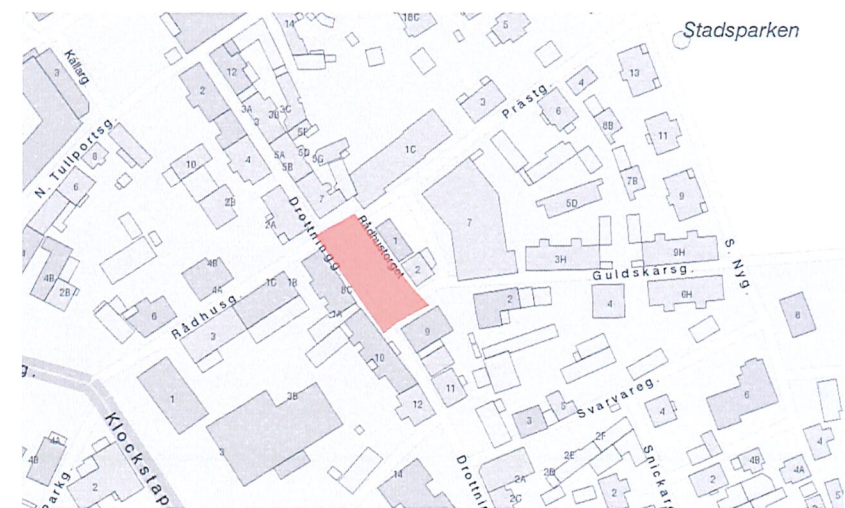
Att hitta idéer för hur man kan tillföra torget blomning och grönska har varit del i utformningsarbetet.

Uppskattade kostnader för föreslagen utformning av torget finns framtagna (inklusive kostnadsposter för möjliga gestaltningsstillägg som inte ryms inom budget). Kostnadsposterna för det reviderade förslaget uppdateras i projekteringsskedet.

Rådhusorgets placering i Östhammar markerat i rött.

Kartöverlägg, Ursprungskarta: © Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Inzoomad karta över Rådhusorgets placering i Östhammar markerat i rött.

Kartöverlägg, Ursprungskarta: © Sveriges geologiska undersökning (SGU)

Torget förr

Rådhusorget ligger i Östhammars äldsta delar. Området utgörs av en låg trähusbebyggelse och flera gränder och kvarter har kvar sin struktur och sträckning sedan 1500- och 1600-talen. Torget är av karaktären småskaligt landsvägstorg och har en tydlig rumslighet.

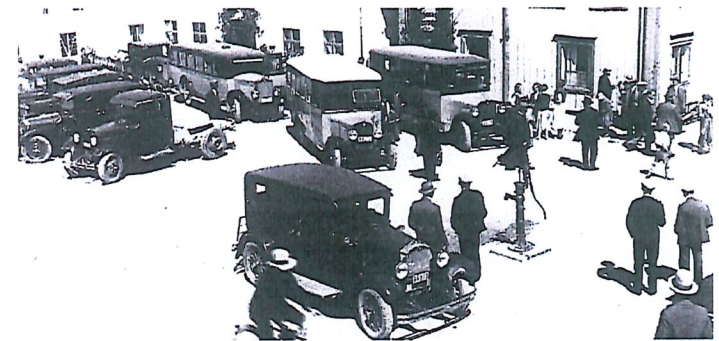
På torget finns bland annat Rådhuset som är från 1730-talet med torn från 1782, samt Upplandsbankens hus i nationalromantisk stil från 1913. Torget har använts som samlings-, uppehålls- och marknadsplats med torghandel, serverings- och butiksverksamhet under större delen av 1900- och 2000-talen. Vid torget har även funnits telefonkiosk, busstation, polisstation och liknande serviceverksamheter. På äldre bilder syns också hur bilar och bussar trafikerar torgytan. Upplandsmuséets arkivbilder visar att en vattenpump tidigare fanns på torget.

Torghandel utanför Rådhuset, omkring 1900. Foto: Upplandsmuséet

Upplandsbankens hus, 1913. Foto: Upplandsmuséet

Midsommarafton på torget, omkring 1930. Foto: Okänt

Önskemål om torgets innehåll

Sammanställning av önskemål från intressegruppen. Ju större text desto högre prioritet har önskemålet.

- grönska
- aktivitet
- tydlighet, information och belysning
- kiosk/cafe/restaurang
- vatten, konstverk och sittplatser
- parkeringsmöjligheter

SOMMAR

Planteringar/utsmyckning
Växtlighet
Planteringar
Urnor med fyllig växtlighet med skugga!

Tillfälliga evenemang
(Flexibel växtlighet för att göra plats)
Samlingsplats (aktiviteter, sommarscen, marknader, ungdomscafé)

Grönska (Höga träd)
(Tidstypiska urnor med sommarblommor)

Torghandel
(varje lördag)

Vatten

Lekplats

Informationsskyltar
Enhetlig miljö

Kiosk/
Uteservering

Tydlig och tidstypisk
skyltning

Aktivitetsytor
(open mic)

Konstverket pump och vatten = svalka
Porlande vatten i konstverk

Parkering
(begränsat antal platser)
15-minutersparkeringar, få parkeringar

Serveringar
Restaurang/Träffpunkt.
Lättare att få tillstånd av kommunen
= levande torg.

Fik/sittplatser
Sittta/porlande vatten
Sittplatser
sol och skugga

VÅR/HÖST

Träd
Rejäl (höga) blomsterarrangeman i tidstypiska urnor
Plantering: träd/buskar

Urnor för växter eller träd. Flexbelt, ska kunna flyttas.

Växter/träd i flyttbara lådor

Torghandel med lokala
producenter
Något som attraherar ungdomar

Växtlighet:
Volym, mobilt, urnor med stadsvapen,
skuggar Rådhusets östfasad

Samlingsplats
Sittvänligt konstverk som inbjuder till lek/
aktivitet

Gammal modell av telefonkiosk
Belysning
Enhetlig miljö
skyltning viktig
Skyltning hela säsongen

Informationsskyltar

Caféer/sittplatser

Vatten och grönt

Parkering

Parkering: stimulerar handel,
tillgänglighet för alla, 2-tim-
snurra

Vattenpump året runt tillhör
utsmyckning

Biltrafik och tidsbegränsade parkeringar
(med P-skiva) som är flexibla och kan flyttas
Kortidsparkering

VINTER

Julgran

Levande Torg - julgranen, julmarknad
Snö och isskulpturer, tävling

Aktiviteter
barn/ungdom

Informationsskyltar

Något för unga,
men inne

Vintermarknad
(+ levande torg)

Gammal Utökad nyttjandetid genom
belysning i träden
Belysning i befintliga träd i urna
Ljusslingor i urnornas växtlighet
Belysning t.ex. ljusfestival
Ljusspel
Skyltsystem i klassisk stil
Plats för julgran + skyltning

Sittvänligt, uppvärmt & belyst
konstverk som lockar till lek/
aktivitet

Konstverket pumpen = is

Belysning

Parkering

Varm sittta/porlande vatten/konstverk

parkeringsmöjligheter
Parkeringar med P-skiva
Möjlighet till utökat antal P-platser

Ett levande torg – hur?

Östhammars invånare och företagsägare önskar sig ett levande torg. Hur skapar man en levande torgmiljö – en miljö som tilltalar människor och uppmuntrar till vistelse? Varför uppstår motsättningar mellan trafik och fotgängare på ett torg? Vad säger forskningen om detta?

Ett levande stadsrum – enligt Jan Gehl

Nedan sammanfattas några teorier, framtagna av den erkända forskaren och stadsplaneraren Jan Gehl.

Skydd

Att människor kan känna sig trygga i stadsrummet är en grundförutsättning för att de ska vilja vistas där.

Det är därför viktigt att det offentliga rummet är utformat så att människor är skyddade mot trafik, våld och obehagliga upplevelser såsom nederbörd, vind och föroreningar.

Gehl hävdar att det är viktigt att utgå från den mänskliga dimensionen i arbetet med trafiklösningar i staden och han förespråkar lösningar där fotgängare har företräde. Gehl är skeptisk till konceptet "shared space" där alla trafikslag vistas på samma villkor och menar att detta har en negativ inverkan på stadsrummet. I sådana lösningar måste fotgängaren ständigt vara uppmärksam och ha kontakt med trafiken, vilket särskilt påverkar barns och äldre's fria rörlighet. Huvudfokus för trafikplanering i stadsrummen måste vara fotgängarnas faktiska och upplevda trygghet. Trygga stadsrum handlar också om skydd mot våld och kriminalitet och där har den mänskliga närvaron stor betydelse. Ett ökat stadsliv innebär att fler människor vistas i det offentliga rummet, vilket i sin tur ökar både den verkliga och upplevda trygghetskänslan.

Ett tryggare stadsrum uppnås också genom överlappade funktioner i tid och rum, aktiva

bottenvåningar och god belysning kvällstid. Det måste också finnas skydd mot obehagliga upplevelser såsom föroreningar, damm och buller, nederbörd, stark sol och vind. Träd och låga byggnader skyddar mot vindar och exempelvis markiser, glasväggar och värmelampor förlänger utesäsongen för caféer och uteserveringar.

Möjlighet att gå

Promenadvänliga urbana miljöer handlar om stadsrum som är anpassade för fotgängare och cyklister snarare än för bilister. Genom att prioritera dessa trafikanter främjas ett levande stadsliv.

En omprioritering från trafikplanering med utgångspunkt i bilens framkomlighet till ett fokus mot fotgängare och cyklister ger många fördelar ur ett hållbarhetsperspektiv, både sociala och miljö- och hälsomässiga. Biltrafiken kräver stora ytor i dagens städer och den tränger därmed undan den mänskliga dimensionen. Att gå kräver utrymme, och sammanhängande gångstråk där fotgängare kan röra sig obehindrat utan att behöva väja för hinder längs vägen är en förutsättning för att människor ska vilja promenera i staden. Underlaget måste också vara bekvämt att gå på. Kullersten, sand och ojämna ytor är i de flesta fall opassande, inte minst för personer med rörelsehinder.

Möjlighet att stå

Stopp som innebär en längre vistelse, till exempel att stanna upp för att vänta på någon, för att njuta av omgivningen eller för att iaktta något, ger den fysiska miljön en större betydelse. Då blir det viktigt att det finns bra platser att stå på. Människor väljer oftast att stå längs fasader, väggar, trappor eller andra element som utgör en slags fond. I dessa så kallade kantzoner är mikroklimatet bra och med skydd i ryggen kan vi fokusera fullt på vad som händer framför oss och känna oss trygga. Hur stadens kanter utformas, och speciellt byggnaders bottenvåningar, har en avgörande inverkan på stadslivet. Det är zonen längs vilken man promenerar i staden och det är fonden man ser och upplever. Det är vid husens bottenvåningar som "inne möter ute" och en visuellt tilltalande övergång är av stor vikt för att människor ska trivas.

Möjlighet att sitta

Möjligheten för människor att sitta ner är centralt för att folk ska vilja vistas i stadens offentliga rum.

Avgörande faktorer för en bra sittplats är till exempel mikroklimat, en plats med skydd i ryggen, en behaglig ljudnivå och en intressant utsikt. Utsikten kan utgöras av träd, vatten, växter, vacker arkitektur eller konst. Men den största attraktionen är oftast att iaktta stadslivet och andra människor.

Hur stadsrummets möbler är utformade och placerade kan ha stor inverkan på interaktionen mellan människor. En traditionellt utformad, rak, bänk där människor sitter "axel-mot-axel" skapar distans och är inte särskilt bra för kommunikation.

Gehl förespråkar istället vinklade och grupperade bänkar i så kallade "talkscapes" för att underlätta för konversation.

Flyttbara möbler är ett annat alternativ där människor själva kan bestämma hur och var de vill sitta. Dessa är flexibla i sin användning och brukaren kan flytta runt dem för att få ut det mesta av platsen, klimatförhållandena och utsikten.

Möjlighet att se och höra

Att iaktta stadsrummets händelser är en av de viktigaste och mest populära stadsattraktionerna, varför fria och obehindrade siktlinjer viktiga. I många städer står dock parkerade bilar och bussar i vägen för goda siktlinjer och utsikten blir blockerad. Möjligheterna för att kunna se handlar också om adekvat belysning.

För att offentliga rum ska fungera under mörkare perioder är god belysning avgörande för vistelsen.

Att se andra människor och kunna urskilja ansikten ger en högre trygghetskänsla. Även den visuella kontakten mellan inom- och utomhus är betydelsefull för trygghetskänslan och livet i stadsrummet.

En behaglig ljudnivå i stadsrummet är viktig för den upplevda atmosfären och för fysiskt- och psykiskt

välstånd. Att kunna konversera och höra gatamusik, porlande vatten, människor som pratar och barn som leker är värdefullt och berikar vår vistelse i staden.

Gehl menar att ett av de mest betydelsefulla argumenten för att minska biltrafiken i stadsrummet är att ljudnivån blir behaglig och kommunikationen mellan människor underlättas, vilket skapar förutsättningar till social aktivitet.

Möjlighet till aktivitet

Att bjuda in människor till att få uttrycka sig, leka och vara fysiskt aktiva i stadsrummet är en del i målet om en livfull och hälsosam stad.

För att barn ska vara aktiva i stadsrummet behövs nödvändigtvis inte en lekplats. Monument, trappor och vattenelement kan fungera minst lika bra och vara nog så inbjudande för ett barns kreativa lek.

Gehl betonar vikten av flexibla ytor som ett komplement till stadsrummets vardagliga struktur och aktivitetsutbud.

Ytor som kan användas till olika sorters evenemang efter årstider och säsong, till exempel skridskobana på vintern eller festival under sommaren uppmuntrar till aktivitet under hela året. Även temporära aktiviteter som gatamusik och teater, konserter, marknader och liknande bidrar till ett inspirerande och inbjudande stadsrum.

Torget idag

Rådhusetorget är centralt placerat, mitt i Östhammars stadskärna. Torget ramar in av flera karaktärskapande och stilfulla fasader varav Rådhusets är mest framträdande.

Husen intill torget är två våningar höga vilket går väl ihop med storleken på torgytan. Tillsammans bildar de ett torg i den mindre skalan. De vackra fasaderna med historisk anknytning ger bra förutsättningar för att torget ska kännas unikt och attraktivt. Rådhuset ägs av Östhammars kommun och här ligger turistinformationen. Andra verksamheter som angränsar till torget är bank, mäklare, skobutik, restaurang, skönhetssalong och hälsobutik. Restaurangen använder sommartid en del av torgytan till uteservering. En allmän toalett finns i nära anslutning till torget. Stora delar av torgytan är solbelyst. Byggnaderna ger begränsad skugga en solig dag. Det finns ett mindre träd på torget idag men i övrigt finns ingen växtlighet som ger skugga.

Torget är inrett med fast utrustning i form av pollare, skyltar, bänkar, belysningsstolpar och papperskorgar. Flyttbar utrustning i form av sittmöbler, skyltar och blomsterurnor förekommer också. Sammantaget ger möbleringen av torget ett spretigt intryck.

Torget är utformat på ett sätt som bjuder in trafik genom att pollare, blomsterurnor och möbler accentuerar de körbara ytorna på torget och delar upp ytan i en del för bilar och en del för människor som vill vistas på platsen. Drottninggatan, gågatan i Östhammar, har sin sträckning över torget. En av Östhammars genomfartsvägar för biltrafik korsar torget och gågatan. Här passerar bland annat trafik som ska ner till hamnen.

Tidigare utnyttjades en del av torget till parkering. Parkeringsplatsernas markering i markbeläggningen finns fortfarande kvar. Parkeringsmöjligheter finns idag i nära anslutning till torget vilket ger möjligheter att ta sig till den centrala delen av Östhammar med bil.

Med undantag för verksamhetsentréerna finns inga målpunkter eller speciella blickfång. Armaturerna på torget räcker idag inte till för att skapa en funktionell eller inbjudande miljö efter mörkrets inbrott. Delar av torget är svårstädade på grund av den fasta utrustningens placering och på grund av uppstickande trottoarkanter. Under den befintliga gatstensbeläggningen finns fornlämningar och ytligt berg vilket försvårar grävning.

Marken på torgytan är ojämn, med nivåskillnader på flera platser och tillgängligheten för rörelsehindrade är begränsad. Två entréer är nivåmässigt tillgängliga, men övriga verksamhetsentréer har trappsteg.

På sommaren och vintern används torget för marknader. Övriga tillfälliga aktiviteter är exempelvis Knutmassofirande och korvgrillning. Mitt på torget, framför Rådhuset, finns en plats för montering av julgran, midsommarstång och påskbjörk.

Rådhusetorget sett från norr. Foto: Elisabeth Rågdahl

Rådhusetorget sett från söder. Foto: Elisabeth Rågdahl

Platsanalys

Nedan redovisas och analyseras befintliga förutsättningar på platsen.

Platsens möjligheter

- Platsen kan inredas med grönska, utsmyckning och god belysning
- En genomtänkt struktur och utformning kan göra platsen till ett attraktivt stadsrum
- Tillgänglighetsanpassning möjliggör användning för fler människor

Platsens styrkor

- Det centrala läget mitt i Östhammar
- Närheten till hamnen där det pågår aktivitet
- Tydlig identitet
- Vindskyddat läge
- Affärs- och serviceverksamhet i nära anslutning

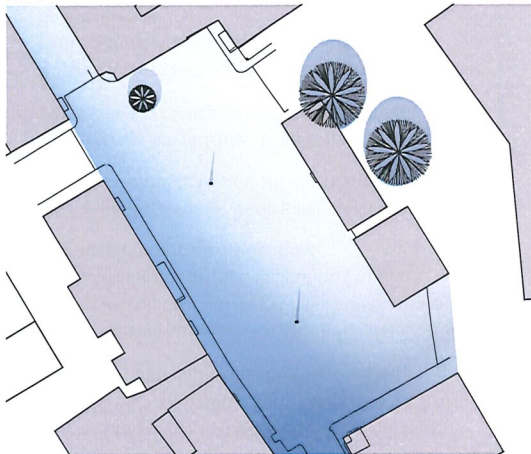
Platsens svagheter

- Tillgängligheten för rörelsehindrade är otillräcklig
- Begränsad frihet för fotgängare
- Otillräcklig belysning
- Grönska i form av större träd kan inte tillföras
- Begränsad aktivitet vid bankfasad. Kontakt mellan inne och ute saknas

Platsens hot

- Fordonstrafiken fortsätter att inskränka fotgängarnas och cyklisternas användning av torgytan
- Tillfällig utrustning som t ex möbler, skyltar, marknadsstånd och uteserveringar tillförs utan gestaltungsstrategi

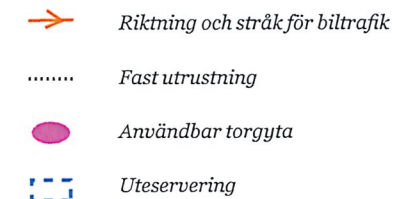
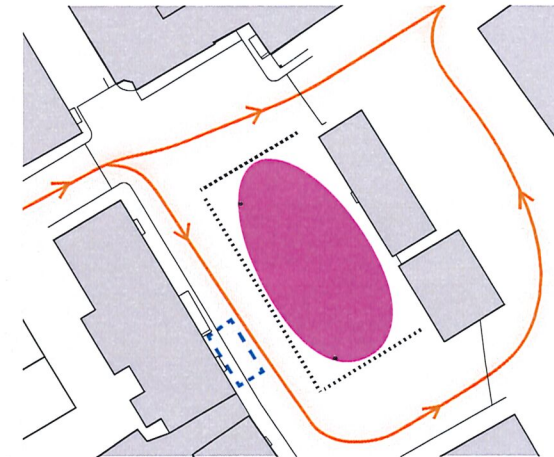
Sol/skugga samt befintlig vegetation idag

Rörelsestråk och målpunkter idag

Torgytans disposition idag

Mål & koncept

Mål för torget

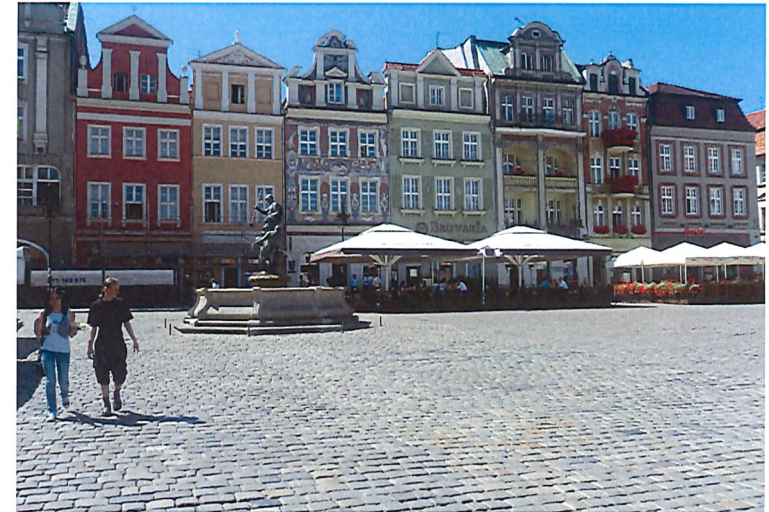
- En sammanhängande helhetslösning för utsmyckning och funktioner på torget.
- Mer användarvänlig torglösning för permanenta och tillfälliga aktiviteter. Bevarande av torget som samlings-, uppehålls- och marknadsplats.
- Högre vistelsevärden på torget under alla årstider. Tillägg av volymbildande grönska och blomning samt trivsamma sittplatser som inte upplevs tomma när ingen använder dem.
- Ökade möjligheter för verksamheter kring torget att använda delar av ytan till uteserveringar.
- Integrering av befintliga "Östhammarsoffor" och papperskorgar i torgets helhetsgestaltning.
- Vattenelement som knyter an till vattenpumpen som tidigare stod på torget, men som uppfyller dagens behov.
- Framkomlighet för trafik och driftfordon samt parkeringsplatser.
- Upprustning av torget till en anläggningskostnad av en miljon kronor. Därför bevarande av merparten av befintlig gatstensbeläggning och minimering av arbete i mark.
- Väl förvaltande av arvet från Östhammars sista borgmästare David Blomquist till konstnärlig utsmyckning av Rådhusetorget. Skulpturer av Eva Fornåå som utsmyckar torget och väcker intresse.
- Helhetslösning för belysningen som ger funktionellt ljus och skapar en inbjudande stämning. Permanent belysning och julbelysning som blir en del av utsmyckningen på torget. Befintliga lyktor i klassisk stil behålls.

Koncept

- Fokus på Rådhusetorget som central punkt i Östhammars äldsta delar genom förstärkning av den befintliga äldre prägel.
- Utgångspunkt i det klassiska torget med öppna ytor och samlingsplats kring ett centralt eller asymmetriskt placerat element (t.ex. fontän, staty och/eller plantering).
- Fokus på vistelsevärden för människan på den centrala torgytan genom tillägg av grönska och fasta sittplatser.

Rund fontän med sittbar kant på Main square (Hlavne namestie) i Bratislava.

Klassiskt torg med asymmetriskt placerad fontän på Old Town square i Poznań.

Staty med plantering och sittplatser kring på Gamla Stans torg i Prag.

Utformningsförslag

I Östhammars äldsta delar finns det gamla bytorget kvar. Här finns nya vistelsevärden i form av grönska, fasta sittplatser och karaktärsfull konst, men även gott om plats för tillfälliga arrangemang och uteservering.

På torgets södra del placeras upphöjda runda planteringsytor med sittplatser längs kanterna. Dessa utgör naturliga element för vistelse och möten, likt en klassisk staty eller fontän på ett gammalt torg. De tillför även grönska, blomning och årstidsvariation. I anslutning till planteringarna placeras de karaktärsfulla konstverken som smyckar och ger liv åt torget.

På den centrala delen lämnas gott om plats för tillfälliga arrangemang såsom marknader och andra evenemang. Utanför Rådhuset och under trädet i norr placeras flyttbara bänkar för att öka möjligheterna till vistelse. Vid Rådhuset placeras även en dricksfontän som knyter an till den vattenpump som förr i tiden fanns på torget.

Torget gränser utvidgas till fasaderna genom att den västra trottoaren tas bort och torgytans beläggning utökas norrut. På så vis tydliggörs även gågatans sträckning och tillgängligheten förbättras.

Flyttbara blomsterurnor ger förstärkt blomsterprakt och kan användas för att styra trafikrörelser. Bilisterna guidas även förbi torget med hjälp av stenfriser i torgytan.

Fasta bänkar under befintligt träd

Belysning - befintliga klassiska lyktor

"Östhammarsoffor" och papperskorg

Stenfris som markerar körbanan

Parkering, markering i markytan

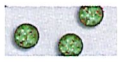
Plantering med bänk på granitmur

Flyttbar bänk

Uteservering

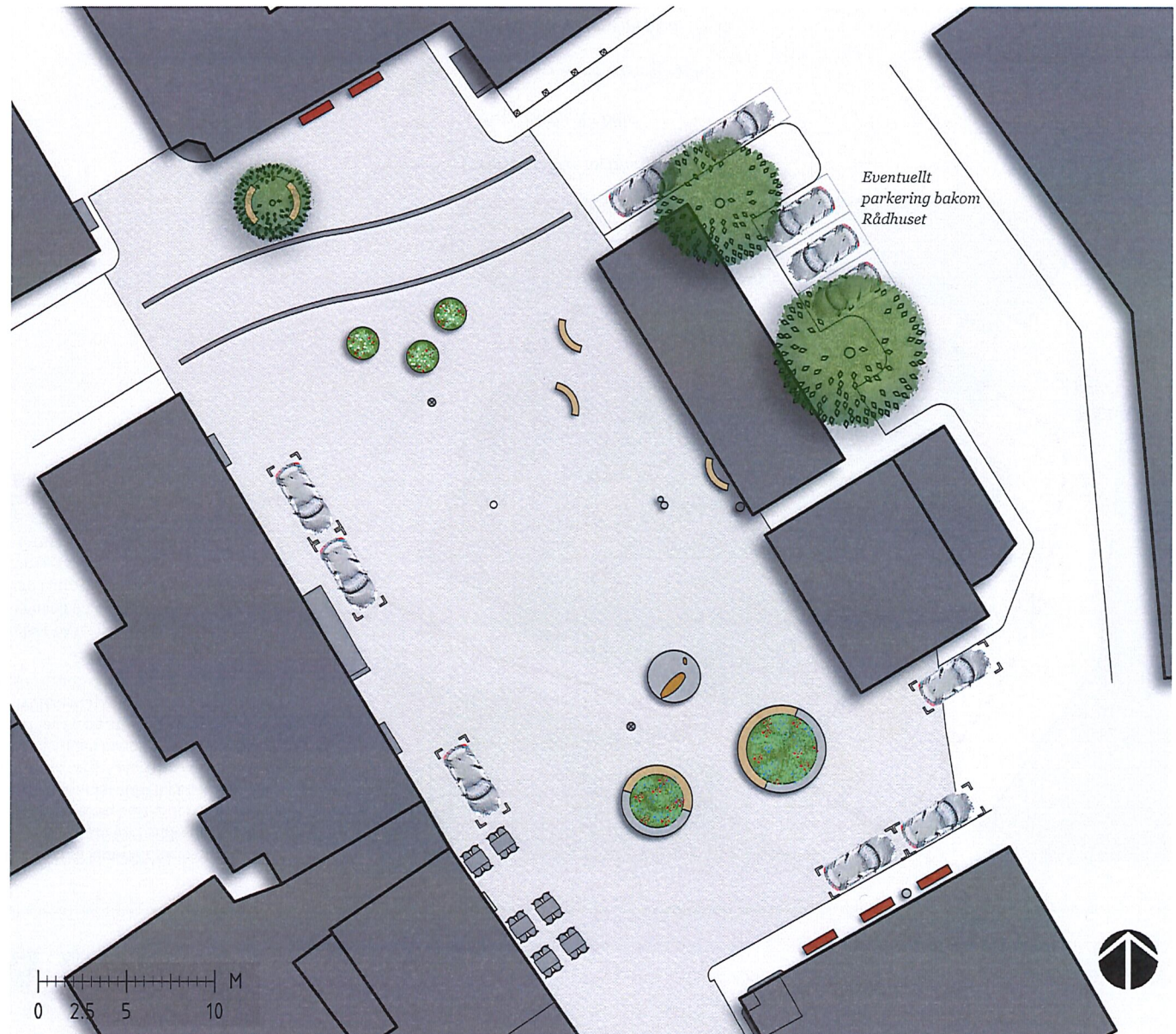
Blomsterurnor

Konstverk

Dricksfontän

Trafik & parkering på torget

En viktig del av förändringarna på Rådhusorget är att skapa en inbjudande vistelsemiljö som ger fler möjligheter till aktiviteter på torget. Därför behöver fotgängarna prioriteras högre än idag. Rådhusorget kan dock inte stängas av för biltrafik eftersom här finns ett viktigt stråk för genomfart samt att bl.a. driftfordon och färdtjänst behöver kunna angöra fastigheterna.

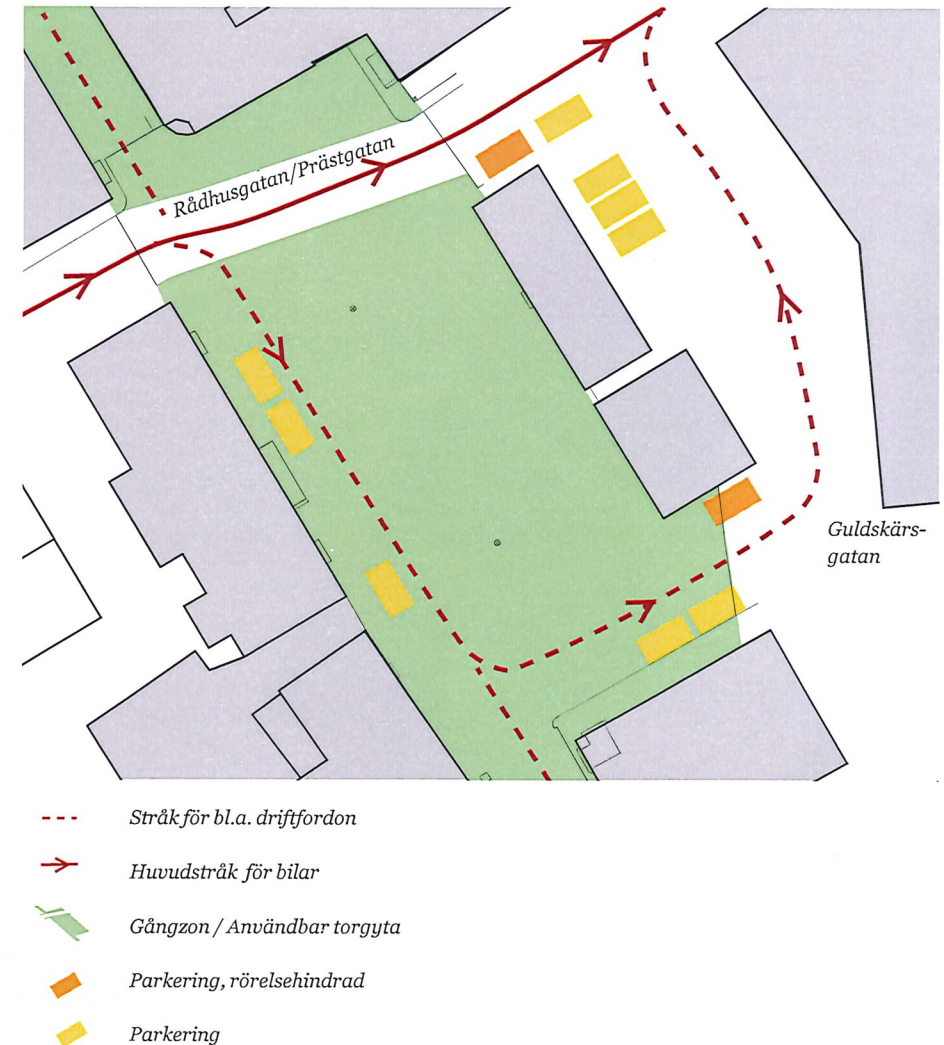
En torgyta utan bilparkering skapar fler möjligheter att använda torget till olika typer av aktiviteter och ger fotgängare större rörelsefrihet. Äldre och barn är de grupper som begränsas mest. Parkerade bilar på en yta av Rådhusorgets storlek påverkar även miljöns karaktär mycket. Känslan blir lätt att torget är en parkering, inte en attraktiv yta för vistelse.

De föreslagna bilparkeringarna på Rådhusorget är placerade för att ge torgytan största flexibilitet för aktiviteter och vistelse. Längs torgets kanter står bilarna den mänskliga torgaktiviteten så lite som möjligt och farliga trafikrörelser undviks, såsom backrörelser över stråk för oskyddade trafikanter. För att även ge goda möjligheter till uteserveringar och butiksskyltning kan parkeringarna tidsregleras, t.ex. stängas av under sommarmånaderna när fler människor vill vistas ute. Detta ger under den tiden även en friare rörelse mellan torgets delar och en bättre koppling till gågatas stråk. Parkeringar för rörelsehindrade placeras precis intill torgytan, en på befintlig plats norr om Rådhuset och en på södra sidan.

En möjlighet finns att placera ungefär fyra nya parkeringsplatser bakom Rådhuset. Görs torgets sydöstra hörn fritt från vanlig trafik skapas även förutsättningar för att göra Guldkärrsgatan till ett fotgängarvänligt stråk. Restaurangverksamheter intill får då en tydligare koppling till torget.

Rådhusgatan/Prästgatan kommer fortsättningsvis fungera som genomfartsgata för trafik som ska ner till hamnen. Genomfartstrafiken består delvis av söktrafik: folk som besöker Östhammar tillfälligt och som får möjlighet att upptäcka torget med dess verksamheter när de leds i lägre hastighet över torget. Det viktiga att söktrafik inte förvillas i tron att de får köra in på torget. Genom att göra tydliga markeringar i markytan och placera ut blomsterurnor ska den tillåtna körvägen tydliggöras.

Övriga trafikrörelser på torget ska endast ske på undantag och då enkelriktat. Fotgängarna har, som en generell princip i utformningen, företräde även om vissa kompromisser krävs. Skyltningen behöver förbättras så att förutsättningarna för trafik och parkering tydliggörs. Vid speciella evenemang kan flyttbara blomsterurnor användas för att stänga av en del av torget tillfälligt.

Planteringsrundlar & markyta

Likt en klassisk staty eller fontän på ett gammalt torg utgör de runda planteringarna naturliga element för vistelse och möten. Dessutom tillför de grönska och ger torget en varierad karaktär under året.

Vid planteringarna kan man samlas i grupp eller sitta ensam för att betrakta blomningen och andras aktivitet på torget. Kanten runt planteringarna görs som granitmurar i en höjd som är bekväm att sitta på. På delar av murarna placeras sitttytor av trä. Murarna kan ges material och utförande som överensstämmer med konstverkets fundament.

Markytan på torget behålls som den är, med smågatsten lagd i diagonala rader. Befintliga markeringar av parkeringsplatser mitt på torgytan med målning och stenar tas bort. Nya parkeringsplatser (5 st) markeras med målning eller kontrasterande stenfriser.

Rund planteringsyta med sittbar kant och volymbildande plantering på Rådhusetorget i Helsingborg

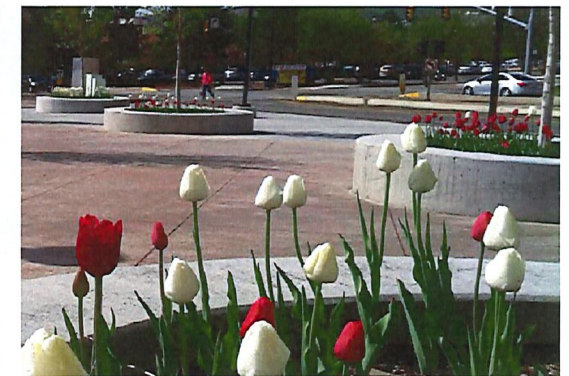
Exempel på rundad granitkant kring planteringsyta

Befintlig markbeläggning behålls - smågatsten lagd i diagonala rader

Exempel på rundad granitkant kring planteringsyta

Torgyta med runda planteringsytor med granitkant

Växter

Växterna i blomsterurnor och planteringsrundlar bidrar till att skapa fler upplevelsevärden på torget. Växtkompositionerna utgör vackra blickfång och mjukar upp genom bilda grönskande volymer.

Växtkompositionen i planteringsrundlarna utgörs av marktäckande perenner samt mindre flerstammiga träd som utgör en stabil grönskande bas på torget. På grund av svårigheten att gräva ut för större träd i marken väljs mindre träd som kan växa på mindre jorddjup. Flerstammiga träd ger vackra helhetskompositioner med volymbildande trädkronor. Planteringarna bjuder på blomsterprakt, årstidsvariationer och till viss del lättare skugga. Delar av planteringarna kan komponeras för att bytas ut säsongvis eller årsvis.

Som ett komplement till planteringsrundlarna placeras blomsterurnor på torget. Växtkompositionen i dessa kan utgöras av lökväxter och sommarblommor, för att få ytterligare blomsterprakt och variation.

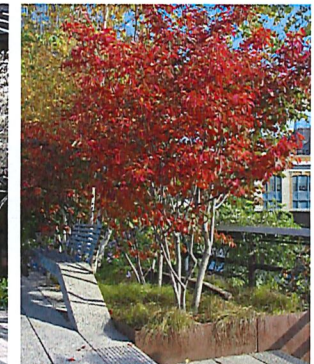
Växtkompositionerna i blomsterurnor och planteringsrundlar kan ha olika utseende om de samordnas till en estetisk helhet.

Flerstammiga mindre träd - Glanskörsbär på sommar och vinter

Flerstammiga mindre träd i plantering - Häggmispel på vår och höst

Plantering med vårblomande perenner och lökväxter

Planteringar med blommande perenner och prydnadsgräs

Perennplantering på hösten

Plantering med lökväxter

Plantering i urna med sommarblommor

Plantering i urna med sommarblommor

Utrustning

På torget finns gott om sittplatser, både i sol och i skugga. Man kan sitta på murkanterna kring planteringarna, på bänkar framför Rådhuset och under trädet samt längs fasaderna i norr och söder.

På delar av planteringsrundlarnas murar placeras sittytor av trä. Där kan man sitta nära varandra eller med ett naturligt avstånd om man inte vill prata. Delar av sittyterna har ryggstöd och armstöd för att fungera bra för människor i alla åldrar. När vädret är varmt går det även utmärkt att sitta direkt på murarna.

Framför Rådhuset och under trädet i norr placeras bänkar som utseendemässigt liknar sittyterna på planteringsrundlarna. Bänkarna framför Rådhuset är flyttbara för att ge flexibilitet för olika typer av evenemang på torget. Längs fasaderna i norr och i söder placeras befintliga "Östhammarbänkar".

I anslutning till Rådhuset placeras en dricksfontän i äldre stil. Den bidrar till att föra tillbaka en av funktionerna som den tidigare vattenpumpen förr hade på torget. Provgrävning behöver göras för att undersöka om dricksfontänens tekniska utrustning kan placeras i marken. Ett alternativ kan vara att placera den tekniska utrustningen i en närliggande byggnad (exempelvis i byggnaden bredvid Rådhuset).

Befintliga runda papperskorgar med Östhammars stadsvapen behålls på torget, en i söder och en vid Rådhuset.

Exempel på flyttbar bänk - Via från Vestre. Kan användas som enkla fristående bågar med sidostycken av svartlackad metall samt monterad på mur kring planteringsrundel.

Exempel på blomsterurna i svartmålat gjutjärn från GH form, diameter 1,7 m

Bänk Via från Vestre monterad på mur

Ryggstöd och armstöd på bänk Via från Vestre med svartlackad metall

Exempel på dricksfontän

Befintliga "Östhammarbänkar" och papperskorgar som behålls på torget

Konstverket - Sälen & måsen

Likt på många klassiska torg får ett karaktärsfullt konstverk utgöra en del av blickfånget på Rådhusorget. Några välbekanta figurer från skärgården utsmyckar och befolkar torgytan.

Skulpturerna utgör den huvudsakliga utsmyckningen och blickfånget på torget. De placeras i anslutning till planteringsrundlarna och bidrar med liv på torget. Sälen och måsen väcker nyfikenhet och intresse bland både barn och vuxna så att spontan lek och samtal kan uppstå. Intill sälen kan man slå sig ner och känna dess värme.

Skulpturfundamenten är av natursten och överensstämmer i material och utförande med murarna kring planteringsrundlarna. Exakt utseende på fundamenten bestäms i senare projektskede. Måsen och sälen tillverkas av brons och utformas i naturlig storlek. Fundamentet utformas så att det bjuder in till att slå sig ner intill sälen och så att det är lätt för barn att klättra upp. Sälen får inbyggda värmeslingor, vilket gör att den alltid känns skön att ta på och att snön smälter vintertid.

Bilderna är skulpturmodeller efter tidig skiss av konstnären. Konstverket kan komma att ändras.

Skulpturmodeller av Eva Fornåå efter tidig skiss. Konstverket kan komma att ändras. Foton: Eva Fornåå

Säsongsanpassad användning

Torget utformas för att möjliggöra olika typer av tillfällig användning, exempelvis marknader, uteserveringar, jul- och midsommarfirande.

Användningen och placeringen av olika element kan variera mellan olika årstider för att få ett så välfungerande torg som möjligt.

Parkeringsplatser: För att ge större möjligheter till vistelse, fri rörelse samt olika typer av aktiviteter och verksamheter på torget kan mängden parkeringsplatser variera mellan säsongerna. På sommaren när fler vill vistas ute, kan parkeringsplatserna längs västra fasaden stängas av för att ge plats till bl.a. uteserveringar.

Uteserveringar: Parasoll och markiser bör vara utan reklam och i en lugn och enhetlig kulör. Serveringar ska ställas upp direkt på marken och inte på upphöjda konstruktioner som till exempel trädäck. Avgränsande staket till uteserveringar ska vara diskreta och i svartlackad metall.

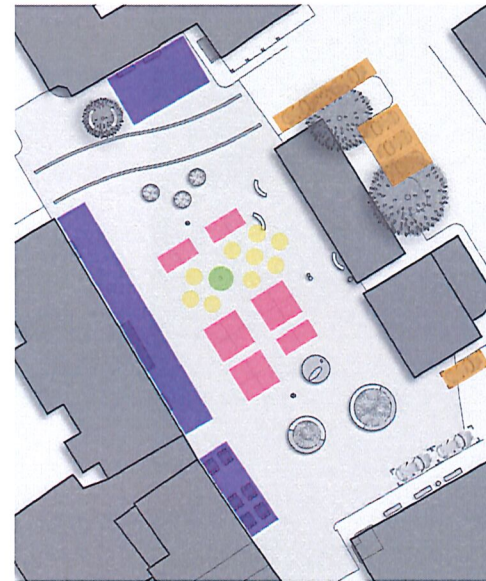
Tillfälliga möbler och solskydd: De tillfälliga möblerna kan utgöras av sittplatser med eller utan bord, se bildexempel.

Marknadsstånd: Ett enhetligt utseende på marknadsstånden bidrar till att torget upplevs som tilltalande vid tillfälliga marknader. Bodar och bord med tak kan användas, se bildexempel. Det finns bodar som fungerar både sommar och vinter.

Ramper: Ramper behöver användas intill verksamhetsentréer på grund av tillgänglighetskrav. Ramperna kan vara platsbyggda eller färdiga konstruktioner. Dessa bör utformas enhetligt.

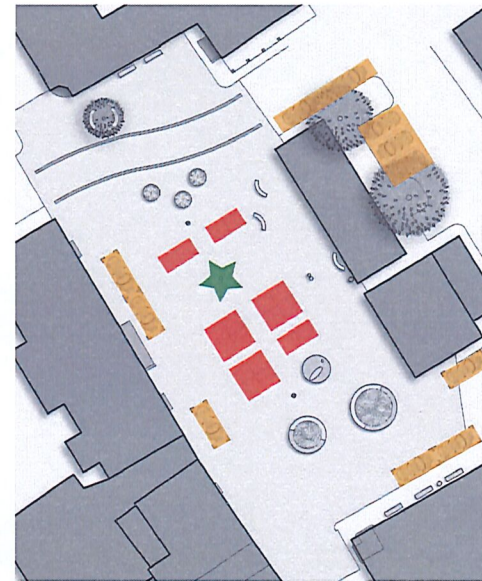
Tillfällig möblering ingår ej i anläggningsbudget.

Sommar

- Ytor för uteservering
- Marknadsstånd 18 st
- Flyttbara sittmöbler
- Midsommarstång
- Parkering

Vinter

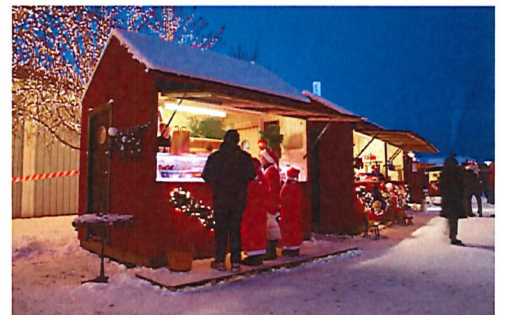
- Marknadsstånd 18 st
- Julgran
- Parkering

Exempel på flyttbar möbel med solskydd

Exempel på marknadsbord

Exempel på marknadsbod

Belysning

Belysningsförslaget för Rådhusorget bevarar det klassiska uttrycket och framhäver torgets historia.

Belysningen på Rådhusorget behåller den klassiska stilen som torget har idag. De gamla lyktorna uppdateras antingen med nya ljuskällor eller nya liknande armaturer med modernare teknik. Armaturerna ska ge ett klart sken som sprider ett varmt ljus över torget.

Rådhusbyggnaden får ny fasadbelysning för att bidra till att göra torget till en mer social knutpunkt. Genom att belysa utvalda detaljer på klocktornet får torget en tydligare identitet. Byggnaden bredvid Rådhuset kan också belysas för att knyta samman denna till helheten.

Konstverket på torget bör också framhävas med belysning. Konsten belyses underifrån med ett lätt diffust ljus som har en kallare färgtemperatur än ljuset från den övriga belysningen. Konstverk bör belysas för att tillföra stadsmiljön stämning och adderar något till stadens kulturliv och skönhet. Dagtid kan ett konstverk försvinna i sin omgivning men på kvällen kan det med ljussättning framträda i stadsbilden. Belysningsförslaget ska samordnas med konstnären.

När kulturhistoriska miljöer ljussätts bör belysningsprinciperna alltid provljussättas. Detta görs förslagsvis tillsammans med invånare, fastighetsägare och kommunen för att säkerställa att det blir ett bra resultat.

- 1. Befintlig stolpe med nya liknande armaturer
- 2. Fasadbelysning Rådhuset
- 3. Belysning i klocktorn
- 4. Belysning av konst

Belysning - Armaturer

De befintliga lyktstolparna på torget kan anpassas på två olika sätt för att kunna ge en tillfredsställande belysning av torgytan.

Lyktstolpar, alternativ 1: De befintliga lyktorna behålls och ljuskällan byts ut till en ny LED filament ljuskälla. Med en sådan ljuskälla behålls det klassiska uttrycket som efterliknar en koltrådslampa. En LED filament ljuskälla sprider ett klart och varmt ljus runt stolpen, men nackleden är att den inte sprider ljuset till fasaderna kring torget. Med detta alternativ är det viktigt att komplettera med en annan ljussättning på exempelvis fasader för att öka ljusnivån på torget.

Lyktstolpar, alternativ 2: De befintliga lyktorna kan eventuellt bytas till nya lyktor i samma stil fast med modernare teknik. Lyktorna kan då ge mer ljus, vilket gör hela miljön på torget till en ljusare plats. Lösningen bör dock utredas i detalj för att säkerställa att den ger önskat resultat.

Fasadbelysning: Armaturerna till fasadbelysningen monteras i takfoten och ersätter befintlig belysning på Rådhuset. Eventuellt belyses även byggnaden bredvid Rådhuset. Föreslagen armatur ska kompletteras med bländskydd.

Klocktorn: Belysning monteras invändigt i klocktornet så att man på torget upplever ett ljussken innanför tornets fönster. Smalstrålande spotlights kan även belysa uret samt toppen på tornet.

Konstverk: Små diskreta armaturer fälls in i fundamentet eller i marken intill konstverket. Kanalisation behövs från närmaste lyktstolpe och installationen ska samordnas med konstnär.

Exempel på fasadbelysning och armatur, armaturen förses även med bländskydd

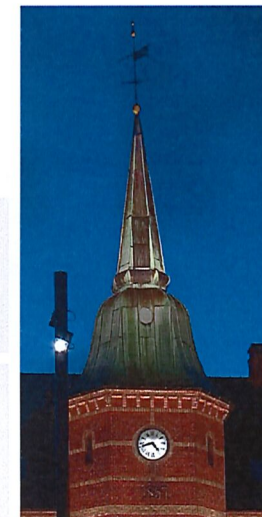
Exempel på LED filament ljuskälla till E27 sockel samt ny lykta med modernare teknik

Befintliga lyktstolpar

Exempel på spotlights till klocktorn och markinfälld armatur för konst samt exempel på ljussättning för konst och torn

Belysning - Julbelysning

Ljusgirlander längs fasader: Ljusgirlander monteras i takfot på byggnaderna runt torget och bidrar till att rama torget med julgranen som mittpunkt.

Julgran: Den traditionella stora julgranen belyses och placeras likt tidigare på torgets mitt.

Ljusdekorationer på stolpar: Juldekorationer kan hängas upp på lyktornas armar.

Ljusdekorationer på klocktornet: På de vertikala ytorna under uren kan ljusdekorationer i olika former hängas upp.

Julbelysningen är ett tillägg som inte ryms inom anläggningsbudgeten för upprustningen.

Exempel på girlander längs takfot

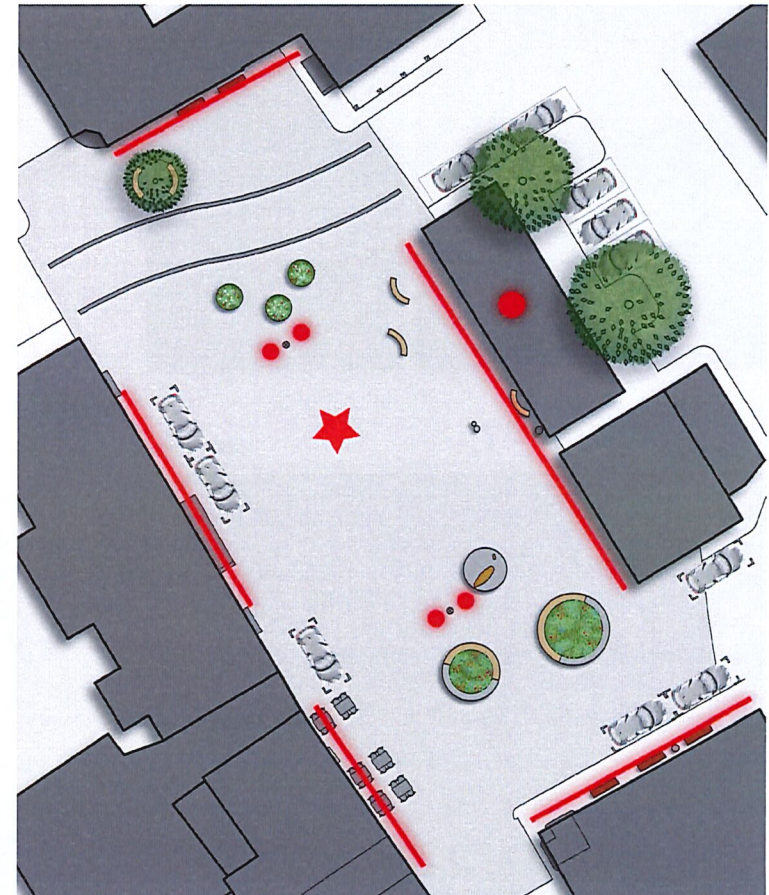
Exempel på dekorationer till klocktornet

Exempel på dekorationer till stolparna

Den stora julgranen behålls som mittpunkt

Förslag på placeringar av julbelysning

Skyltning

En harmonisk miljö på torget kan lättare skapas om de skyltar som finns där har ett enhetligt uttryck. Ett samordnat uttryck med skyltar i en äldre stil kan även förstärka torgets historiska karaktär. Dessutom blir informationen lättare att ta till sig när skyltningen upplevs lugn. Både permanenta och tillfälliga skyltar behöver samordnas.

Idag finns ett flertal olika typer av skyltar på torget som sammantaget ger ett spretigt intryck. Många skyltar är permanenta men det finns också tillfälliga skyltar utplacerade. Vissa skyltar står på stolpar i torgytan och vissa är fästa på fasad. Det finns idag så många olika typer av skyltar på torget att besökare riskerar att inte hitta viktig information. Det höga antalet trafikskyltar gör också att platsen upplevs som en trafikmiljö.

Genom att gestaltningsmässigt skapa en självinstruerande stadsmiljö kan man slippa använda många olika typer av skyltar. Istället påvisas användning genom att utnyttja markmaterial, placering av möbler, etc.

För att kunna göra Rådhusorget, gågatan och Östhammars centrum än mer attraktivt behövs ett skyltprogram eller en skyltstrategi som håller ihop skyltningen. Det eftersträvas så få markfästa skyltar som möjligt. Denna typ av skylt begränsar framkomlighet, tillgänglighet och försvårar underhållsarbete såsom städning och snöröjning.

Bilderna på denna sida visar exempel på stadsrum där man har lyckats samordna skyltningen till en välfungerande helhet.

Skyltning på Lilla torg i Malmö

Vägisare

Fasadskyltning på Västerlånggatan i Stockholm

Fasadskyltning Västerlånggatan i Stockholm

Tillval gestaltning

Följande gestaltningstillägg ryms inte inom anläggningsbudgeten för upprustningen, men redovisas här för att de går att komplettera med på sikt.

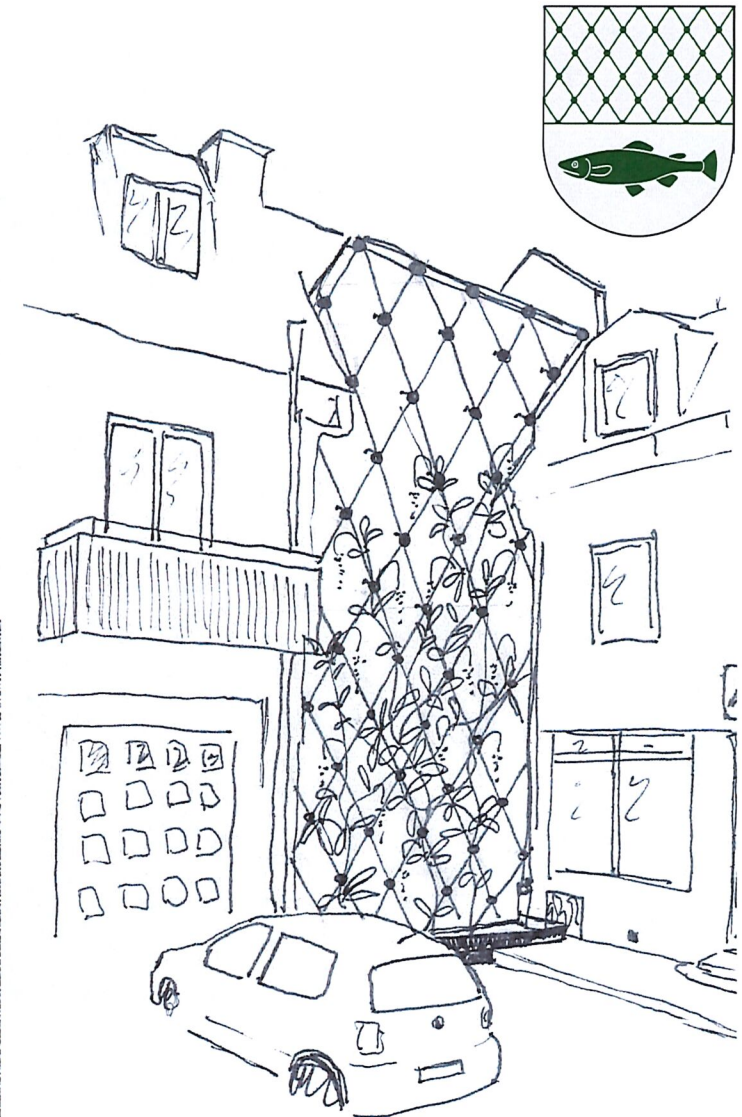
Tillval:

- Julbelysning enligt förslag. Kostnadsuppgift tas fram i senare projektskede.
- Utsmyckning av fönsterlös fasad i torgets nordöstra hörn, mönsterskuren spalje alternativt nät av stålvarjrar - fisknät i plåt med inspiration från Östhammars stadsvapen. (Se illustration) ca 250 000 kr
- Cykelpollare, önskvärt med 4 st ca 2 000 kr/st
- Blomsterurnor, 3 st ytterligare ca 20 000 kr/st
- Tillgängligt stråk med slät gatsten 2 m brett ca 180 000kr, 4 m brett ca 300 000 kr
- Markeringar i granit för fem p-platser ca 50 000kr.
- Omläggning av gatsten på hela torgytan för att få bort ojämnheter, förbättra vattenavrinning, samt åstadkomma förbättrad tillgänglighet. ca 1 200 000 kr.

Prisuppskattning: produktkostnad och anläggningskostnad.

Tillgängligt stråk med slät smågatsten

Spalje utförd med inspiration av fisknät. Ritad av: Ingela Sandberg

Förslag konstnärlig gestaltning Rådhusorget Östhammar

"Mellan Havet och Skogen II"

Havet och skogen har alltid haft stor betydelse för Östhammar och dess invånare.

Det kan vara svårt att tänka sig men för bara några tusen år sedan simmade fiskar över Rådhusorget. Där Östhammar nu ligger stack endast några kobbar upp över havsytan. Sakta har landet höjts och skogen tagit över.

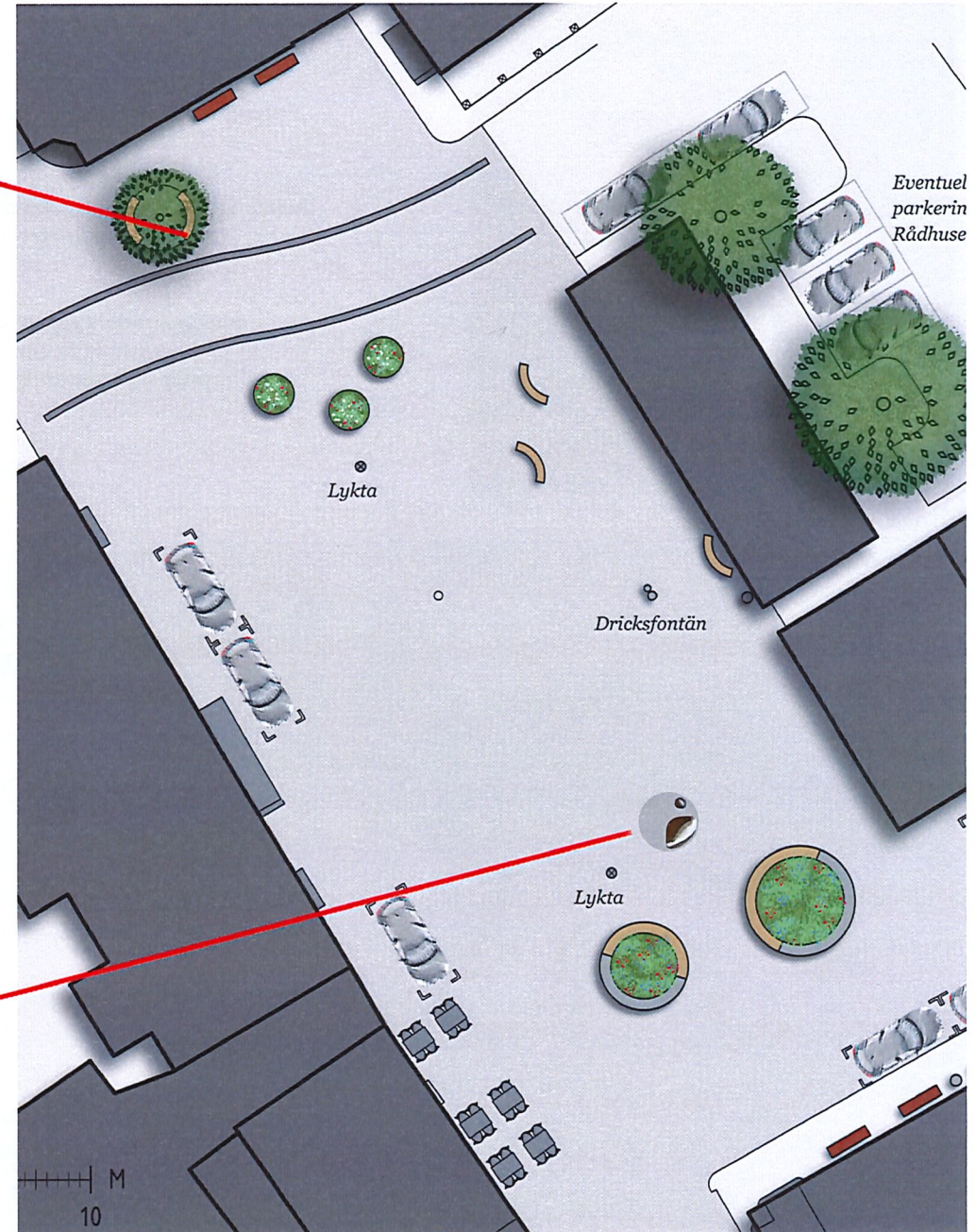
I det här förslaget möts några av de två biotopernas djur. Havet representeras av en gråsäl och en fiskmås på var sin "kobbe". Skogens representant är en liten ekorre som placeras på sittbänken under torgets enda träd.

Exempelbild ekorre

Modell skala 1:10 Säl och Mås

Modell i skala 1:10

Material och utformning

Sälkobben är utformad så att det känns inbjudande att sätta sig ner bredvid sälen som är uppvärmd med element inuti och upplevs därför kroppsvarm när man klappar den.

Alla skulpturerna är gjutna i brons i naturlig storlek (sälen ca. 180 cm lång). Kobbarna tillverkas i krysshamrad granit, höjd ca 45 cm ovan mark.

Den runda formen i planterings/sittbänkarna återkommer i form av en annan ytbeläggning ex. slät gatsten och kobbarnas utformning anpassas efter rundelns diameter.

Exempelbild bronskorre

Förslag till konstnärlig gestaltning Rådhusstoregt Östhammar
"Mellan Havet och Skogen"

Teknisk beskrivning, montering:

Stenfundamenten i tillverkas i grå Bjärlövsgranit, krysshamrad yta. Stora kobben ca. 200 x 120 cm, 45 cm ovan mark, lilla kobben ca 45 cm i diam, 45 cm ovan mark. Fundamenten går ner i minst 10 cm (?) i mark. Betongfundament gjuts i mark och kobbarna dubbas fast.

Ett kamflenselement monteras på den stora stenen inuti sälen, elkabel dras till elskåp ca 10 m enl. uppgift. På insidan av sälen finns en givare som slår på och av för att få önskad temperatur, temperaturen kan regleras i elskåpet.

Alla skulpturer gjuts i brons och patineras, ekorrens kotte förgylls.

Sälen och måsen monteras med gängstång ingängade i skulpturerna och limmas i borrarade hål i stenfundamenten med ankarmassa.

Ekorren monteras med genomgående bult i träbänken under trädet.

Brons och granit är lättskötta, pålitliga och tåliga material som åldras med värdighet

Kostnadsberäkning

Bronsgjutning säl, mås och ekorre	230 000:-
Stenfundament ink. frakt (Naturstenskompaniet)	135 000:-
Element och elinstallation på plats (IHP)	34 000:-
Markarbete: grävning/eldragning 10 m	
gjutning av betongfundament , montering stenfundament	
och skulpturer (kostnadsberäkning av BE Bygganalys)	96 000:-
Resor och frakt	7 000:-
Material så som lera, vax, gips mm	12 000:-
Hyra ateljé	6 000:-
Adm.avg SYNKOP 2,5%	20 000:-
Försäkringar	5 000:-
Oförutsedda utgifter	25 000:-
<u>Arbetskostnader konstnär</u>	<u>260 000:-</u>
Summa	830 000:- exkl. moms

Eva Fornåå
SYNKOP

Dialogmöte om Rådhusorget 151123 – reflektioner

Det är fantastiskt att alla inbjudna kom. Det tyder på ett starkt engagemang och att ni i inbjudan fångade upp intressenter som verkligen tycker att torget är viktigt.

Det var god stämning under mötet och fanns en stark vilja att komma vidare, det vill säga lämna tidigare lösningar. Min förväntan var att vi skulle behöva använda en del av mötestiden åt att arbeta med konflikthantering på ett lösningsorienterat sätt.

Jag upplever att det i princip rådde enighet kring punkterna under A och B:

A. Torgets funktion:

- Torget ska vara en mötesplats.
- Funktionen som mötesplats är starkt kopplad till centrumhandeln men också till turistbyråns verksamhet.
- Torget ska kunna användas på ett flexibelt sätt, både med tanke på årstider och med tanke på möjliga aktiviteter. Detta är viktigt att ta hänsyn när torget ska gestaltas.
- Att tillåta trafik/parkering på torget i begränsad omfattning är inte längre en konfliktfråga så länge trafiken underordnas gåendes behov.

B. Viktiga komponenter på torget (befintlig eller önskad):

- Byggnader som speglar olika skeden i stadens utvecklingshistoria; framförallt Rådhuset och bankhuset.
- Växtlighet som ger skönhet och skugga. Ett kreativt förslag är att eventuella träd ska vara flyttbara.
- Gärna vatten i någon form.
- Ett harmoniskt och genomtänkt samspel mellan byggnader och olika typer av utsmyckning (gatljus, blomsterurnor, bänkar, konstverk, beläggning etcetera)

Några förslag på hur torgets funktion som mötesplats kan stärkas:

- Samordning av affärernas öppettider
- En tillgänglig turistbyrå med generösa öppettider
- Möjlighet att parkera/passera med bil
- Årstidsbundna aktiviteter, t ex
 - Särskilda ljusdekorationer när hösten kommer och det blir mörkt – gärna med aviserade förändringar under de mörka månaderna som kan få Östhammarsborna att mötas på torget för att titta på det nya
 - Torghandel på sommaren

- Mindre konserter och andra scenaktiviteter på sommaren
- Liten skridskobana på vintern
- Utecafé/uteserveringar sommartid
- Kiosk med lotteriförsäljning
- Julmarknad på vintern
- Aktiviteter året runt, t ex
 - Stimulera föreningslivet att använda torget som utgångspunkt för föreningsaktiviteter
 - Låta torget bli en viktig startpunkt för att utforska andra intressanta mål i staden (skyltning)
 - Använda torget till att illustrera/berätta om stadens historia
- Skapa tydliga kopplingar mellan Sjötorget, Rådhusorget, busstationen och nya kulturhuset, gärna med utgångspunkt från diskussioner som förtydligar samspelet mellan dessa mötesplatser i det offentliga rummet. Det är rimligt att ge platserna delvis olika roller och anpassa utformningen efter detta.

Vi hann inte diskutera hur förändringarna vid torget ska åstadkommas. Kommunens åtagande när det gäller gestaltningsuppdraget presenterades tydligt, däremot inte vem som ska driva på för att exempelvis samordna öppettider, engagera föreningslivet, skapa en stadsberättelse, ordna skyltning, få till stånd uppträdanden och andra scenaktiviteter, uteserveringar, lottkiosk mm.

Med tanke på intressenternas engagemang tror jag att det kunde vara värdefullt att på en kommande workshop diskutera vem som kan göra vad/hur man kan skapa en utvecklande organisation/gruppering för torgets framtid.

Här behövs ett aktivt engagemang från intressenterna men kommunen kanske kan vara med och stötta.

Förslaget på en centrumsamordnare är intressant, men frågan är vem/vilka som ska vara huvudman/uppdragsgivare/finansiärer. Det är också en fråga som kan vara värd fortsatta diskussioner.

Öregrund 151204

My Laurell

My Laurell AB

Synpunkter på Rådhusstorgets utformning ur ett helhetsperspektiv

I detta underlag finns främst mina egna och med även delar av övriga företagare kring torgets synpunkter samlade.

ALLMÄNT: Bevara torgets äldre karaktär! Uppmana fastighetsägare att hålla tidstypiskt stil vid renoveringar och upprustningar! Gäller även företagens utemöbler, skyltar och annat som placeras på torget. Bevara befintlig kullersten – byt EJ ut mot ny enl. tävlingsförslag.

TRAFIK: Öppna upp för genomfartstrafik och parkering! Gångtrafikfart över hela torget. Skapa flera parkeringsmöjligheter (4-6 st) som kan regleras säsongvis. Ta bort låga pollare längs Rådhusgatan.

SKYLTNING: Sätt upp ny informationsskylt i gammal stil (addera ev. tydligare fasadskylt i gammal stil vid turistbyrån/rådhuset).

GRÖNSKA/PLANTERINGAR: Plantera träd med belysning **i krukor** som får stå kvar året runt! Säsongsanpassad blomrabatt runt trädens stam. Genomtänka teman och utförande! (Ta bort små krukor på pollare).

VISIONER: Lånecyklar sommartid? Bättre cykelställ. Önskemål om mobil, flyttbar **kiosk för föreningar** att hyra (sälja glass, korv osv). Denna ska kunna ha en permanent plats på torget.

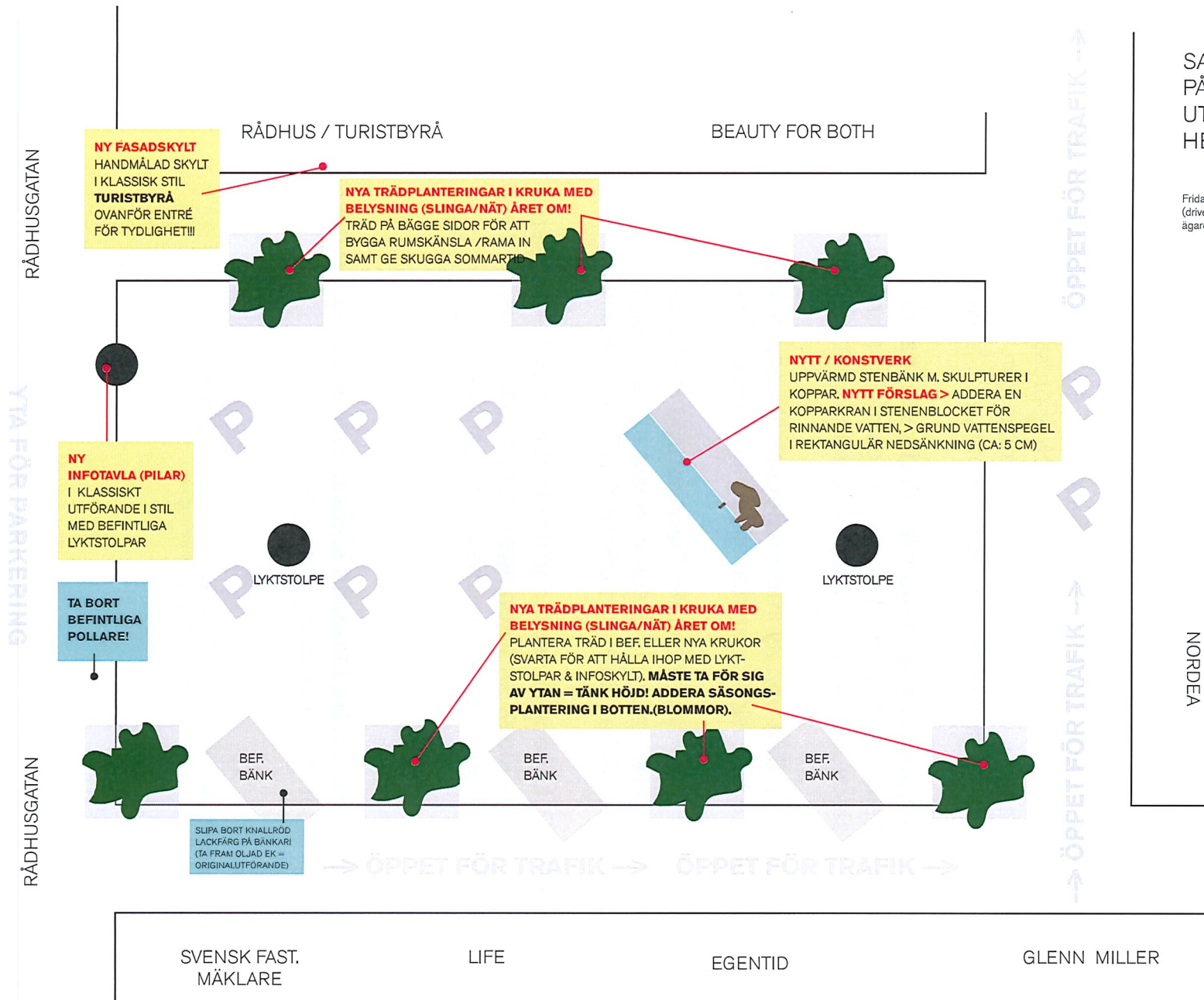
—

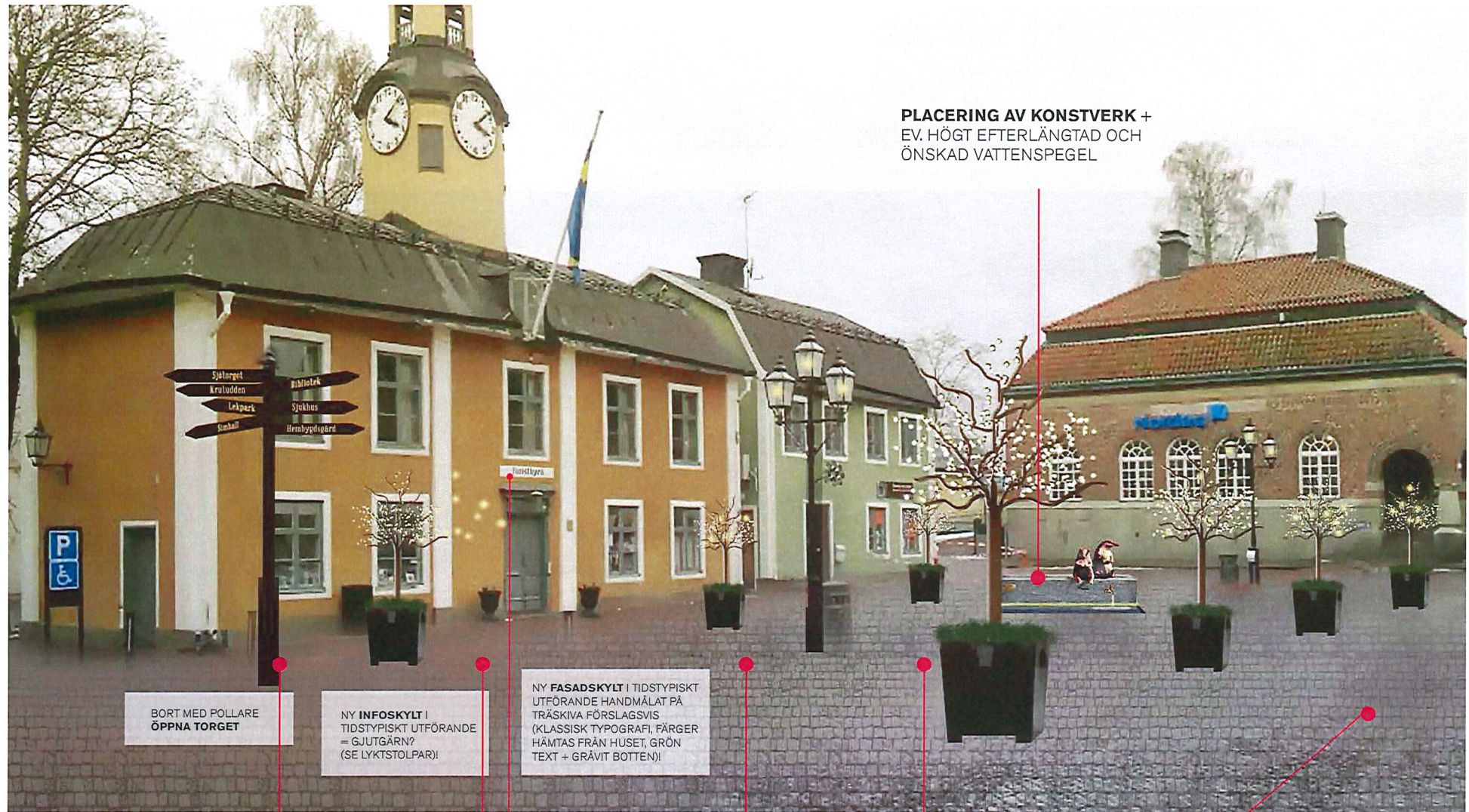
KONSTNÄRLIGT: Se bifogade skisser över placering och önskade tillägg till det vinnande tävlingsbidraget!

—

SAMLADE SYN-
PUNKTER
PÅ RÅDHUSTORGETS
UTFORMNING UR ETT
HELHETSPERSPEKTIV

Frida Eklund Edman / Närboende creative director
(driver designbyrån Modelform) samt fd. butiks-
ägare samt rep. för fastighetsägare på Drottninggatan.

SKISSFÖRSLAG / RÅDHUSTORGETS UTFORMNING UR ETT HELHETSPERSPEKTIV

Frida Eklund Edman / Närboende creative director
(driver designbyrå Modelform) samt fd. butiks-
ägare samt rep. för fastighetsägare på Drottninggatan.

- Träd minst 1,5 m höga
- Belysning året runt
- Plats för blommor runt stammen

- Bygger viktig rumskänsla
- Skapar skugga i utsatt läge sommartid

SKISSFÖRSLAG / RÅDHUSTORGETS UTFORMNING UR ETT HELHETSPERSPEKTIV

Frida Eklund Edman / Närboende creative director
(driver designbyrån Modelform) samt fd. butiks-
ägare samt rep. för fastighetsägare på Drottninggatan.

ÖPPNA FÖR TRAFIK
OCH PARKERING

7 ST NYA TRÄDPLANERINGAR I
KRUKA (FLYTTBARA/MOBILA)

- Träd minst 1,5 m höga
- Belysning året runt
- Plats för blommor runt stammen

- Bygger viktig rums känsla
- Skapar skugga i utsatt läge sommardag

ÖPPNA FÖR TRAFIK OCH
KORTTIDSPARKERING

SKISSFÖRSLAG / RÅDHUSTORGETS UTFORMNING
TILLÄGG TILL VINNANDE FÖRSLAG AV
KONSTNÄRLIG UTSMYCKNING

Frida Eklund Edman / Närboende creative director
(driver designbyrån Modelform) samt fd. butiks-
ägare samt rep. för fastighetsägare på Drottninggatan.

Så många som önskar sig
vatten på detta torg...
Här - ett skissförslag att
addera till bef. skulptur!

VÅGA TA HÖJD!

Ta för er av ytan
och bygg upp
viktig rumskänsla
genom att
plantera växter
och träd som
SYNS!

PERMANENTA TRÄD I KRUKA SOM STÅR KVAR ÅRET OM!

PLATS FÖR SÄSONGSBLOMMOR
I BOTTEN.

BELYSNING I FORM AV SLINGA,
SITTER KVAR ÅRET RUNT

VÄXTFÖRSLAG

SILVERPÅRON (EJ PÅ BILD)

ALT, SAMBUCUS NIGRA, FLÄDER.

ALT, KÖRSBÄR AV SAMMA SORT SOM
REDAN ÄR PLANERAT PÅ
TORGET! BLOMMAR VACKERT PÅ
VÄREN!

BEFINTLIGT KÄRI / KARL, BYARUMS BRUK
= KÖP IN FLER!

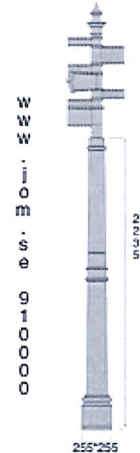
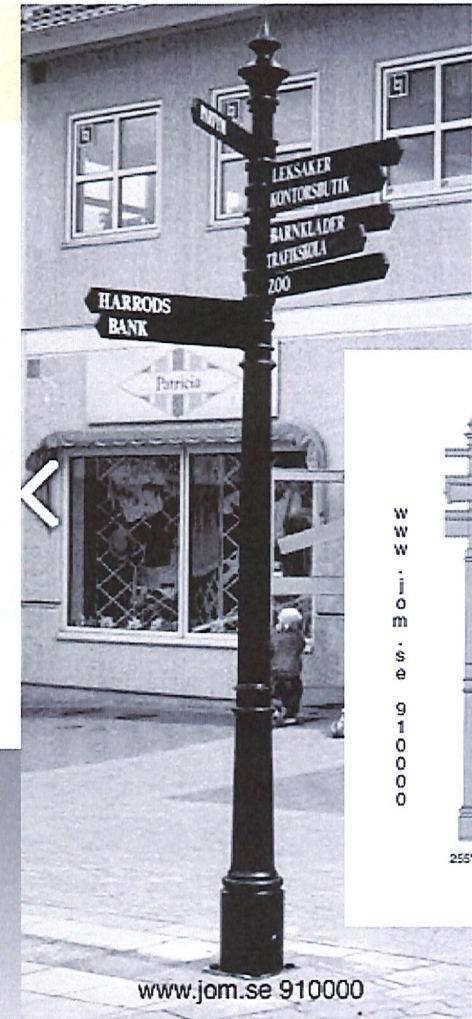
Turistbyrå & information

FÖRTYDLIGA TURISTBYRÅN GENOM EN
NY FASADSKYLTT I GAMMAL STIL (HAND-
MÅLAD PÅ TRÄD) OVANFÖR ENTRÉ.

VÄGVISNINGSSKYLT I KLASSISK STIL! AV SVART JÄRN/ALUMINIUM SKA GÅ I SAMMA STIL SOM BEFINTLIGA LYKTSTOLPAR

FÖRSLAG:
Krududdens bad
& festplats
Simhall
Idrottsplats
Sjötorget
Lekpark
Bibliotek
Sjukhus
Hembygdsgård
Kyrka

www.jom.se 910000

SKISSFÖRSLAG / RÅDHUSTORGETS UTFORMNING HELHETSGREPP AV KONSTNÄRLIG UTSMYCKNING

Frida Eklund Edman / Närboende creative director
(driver designbyrån Modelform) samt fd. butiks-
ägare samt rep. för fastighetsägare på Drottninggatan.

PRISEX. HÄNVISNINGSSKYLT MODELL HERRGÅRD FRÅN: KSABGOLF.SE = 15.123,-

(Gjuten vägvisare "herrgård" med 3 korta och 3 långa pilar (ingår som standard). Pulverlackeras i valfri färg och planslipas. Kompletterat med fundament, knopp och markplint. Höjd 3 m.

SKISSFÖRSLAG / RÅDHUSTORGETS UTFORMNING HELHETSGREPP AV KONSTNÄRLIG UTSMYCKNING VISIONER & FRAMTIDSDRÖMMAR

HUR GÖR VI TORGET TILL
EN LEVANDE PLATS?!
VACKERT & INBJUDANDE!

LÅNECYKLAR UTANFÖR/BAKOM/
I ANSLUTNING TILL TURISTBYRÅN?

MOBIL KIOSK ATT HYRA/LÅNA
FÖR FÖRENINGAR PÅ TORGET?!
KAN STÅ UTE - LÅSAS FAST?
BOKA TID HOS KOMMUNEN?

FUNDERING: VILL SKB-BIDRA MED
MERVÄRESPENGAR FÖR ATT MÖJLIGGÖRA
ETT NÖDVÄNDIGT HELHETSGREPP? (MED TRÄD-
PLANTERINGAR, HÄNVISNINGSSKYLT OSV?!)

Utsmyckning Östhammars rådhusorg

Frösåkers hembygdsförenings
synpunkter

Utsmyckning Östhammars Rådhusorg

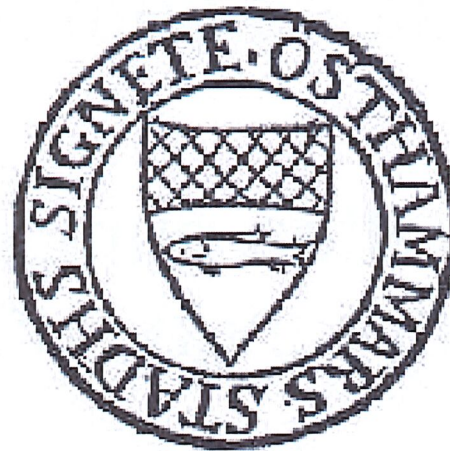

Utsmyckning Östhammars Rådhusorg

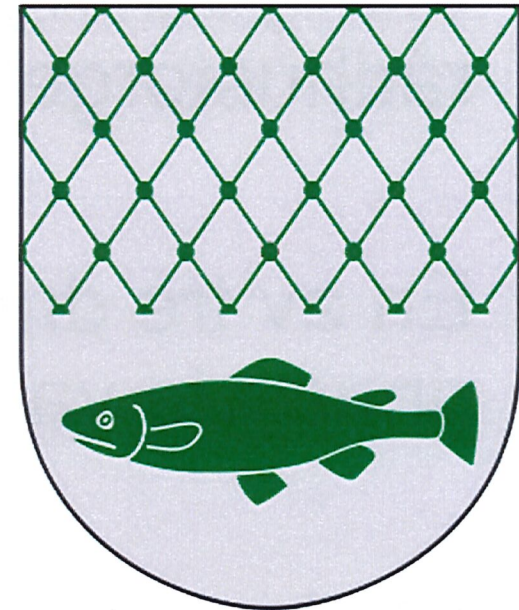
Östhammars Stadsstämplar

1300 tal

1700 tal

1900 tal

Utsmyckning Östhammars Rådhusorg

- Föreningens uppfattning är att utsmyckningen bör ansluta till rådhusorget historia som handelsplats
- En av tre dricksvatten pumpar fanns här, rinnande vatten bör ingå i utsmyckningen
- Stadens gamla stadsvapen och signum bör ingå i utsmyckningen

Bilaga 4.1 Sammanställning av dialog om gestaltning av Rådhusorget

Peter Källman, Kultur- och fritidsförvaltningen, Östhammars kommun

Sommar

Prioriterade förslag

Aktiviteter + Open mic då och då
Höga träd & sommarblommor i tidstypiska urnor.
Vatten
Kiosk/uteservering

Mindre prioriterade förslag

Tydlig och tidstypisk skyltning (för både bofasta och turister).
Torghandel varje lördag (vardagar i juli).
Sittplatser i sol och skugga.
Lekplats
Parkering med P-skiva, begränsat antal.

Några ytterligare beskrivningar (finns med ovan som kategori)

Planteringar
Porlande vatten i konstverk.
Restaurang/träffpunkt. Lättare att få tillstånd av kommunen = levande torg.
Sittyta/porlande vatten
Tillfälliga evenemang - jazz/trubadur helg, etc.
(Flexibel växtlighet för att göra plats!)

Serveringar
Informationsskyltar
Planteringar/utsmyckning
Växtlighet
Fik/sittplatser
Enhetlig miljö
15 minuters-parkering. Få parkeringar.
Samlingsplats (aktiviteter, sommarscen, marknader, ungdomscafé)
Urnor med mycket fullig växtlighet med skugga!
Konstverket pump och vatten = svalka.

Bilaga 4.2 Sammanställning av dialog om gestaltning av Rådhusorget

Peter Källman, Kultur- och fritidsförvaltningen, Östhammars kommun

Vår & höst

Prioriterade förslag

Växtlighet: volym, mobilt, urnor med stadsvapen, skuggar Rådhusets östfasad
Parkering
Torghandel med loala producenter
Något som attraherar ungdomar
Informationsskyltar
Vatten och grönt

Några ytterligare beskrivningar (finns med ovan som kategori)

Växter/träd i flyttbara lådor.
Caféer/sittplatser
Parkering: stimulerar handel, tillgänglighet för alla. 2-tim-snurra.
Vatten: rörligt, ljud, upplevelse, känsla, historisk återkoppling.
(Skyltning hela säsongen.)
Vattenpump året runt tillhör utsmyckning. Skyltning viktig.
Urnor för växter eller träd. Flexibelt, ska kunna flyttas.

Biltrafik och tidsbegränsade parkeringar (med P-skiva) som är flexibla och kan flyttas.
Vatten
Träd
Korttidsparkering
Enhetlig miljö
Samlingsplats
Rejåla (höga) blomsterarrangemang i tidstypiska urnor.
Sittvänligt konstverk som inbjuder till lek/aktivitet.
Förordar Stadsrådets förslag enligt skiss.
Gammal modell av telefonkiosk.
Plantering: träd/buskar.
Belysning

Bilaga 4.3 Sammanställning av dialog om gestaltning av Rådhusstorget

Peter Källman, Kultur- och fritidsförvaltningen, Östhammars kommun

Vinter

Prioriterade förslag

- Belysning
- Parkering
- Vintermarknad (+ levande torg)
- Informationsskyltar

Mindre prioriterade förslag

- Något för unga men inne .
- Sittvänligt, uppvärmt & belyst konstverk som lockar till lek/aktivitet.
- Konstverket pumpen = is.
- Aktiviteter barn/ungdom

Några ytterligare beskrivningar (finns med ovan som kategori)

- Utökad nyttjandetid genom belysning träden,
- Belysning t.ex. ljusfestival.
- Parkeringsmöjligheter
- Levande torg - julgranen, julmarknad.
- Belysning i befintliga träd i urna.
- Skyltsystem i klassisk stil.
- Ljusslingor i urnornas växtlighet.
- Parkeringar med P-skiva.
- Plats för julgran + skyltning.
- Snö och Isskulpturer, tävling.
- Möjlighet till utökad antal P-platser
- Varm sittyta/porlande vatten/konstverk.
- Julgran
- Ljusspel